

Zakon o finansiranju političkih stranaka

Zakon je objavljen u "Službenom listu", br. 73/2000. Zakon je prestao da važi osim odredaba čl. 13. i 14. - vidi: čl. 24. Zakona - 72/2003-1.

I. OSNOVNA ODREDBA

Član 1.

Ovim zakonom se uređuju uslovi i način sticanja sredstava za redovan rad političkih stranaka i za pokriće izbornih troškova na saveznim izborima.

II. STICANJE SREDSTAVA

Član 2.

Radi obezbeđenja redovnog delovanja, učešća na saveznim izborima i ostvarivanja drugih ciljeva i zadataka utvrđenih programom, politička stranka može da pribavlja sredstva od članarine, dobrovoljnih priloga, poklona, legata, zaveštanja, prihoda od sopstvene imovine i vršenja zakonom dopuštene delatnosti, prihoda po osnovu vlasničkih prava u preduzećima, kredita, saveznog budžeta i iz drugih izvora, u skladu sa saveznim zakonom.

Član 3.

Politička stranka ne može da stiče sredstva za svoje delovanje i izborne troškove:

- 1) od vlada, drugih organa i organizacija stranih država i drugih stranih lica;
- 2) od državnih organa i organa lokalne samouprave, osim sredstava obezbeđenih u budžetu;
- 3) od ustanova i drugih organizacija koje posluju sredstvima u državnoj svojini;
- 4) od javnih preduzeća i preduzeća u kojima država ima više od 10% osnivačkog kapitala;
- 5) od anonimnih priloga u iznosu većem od 5% od sredstava iz člana 5. stav 1. ovog zakona.

Član 4.

U Saveznom budžetu obezbeđuje se deo sredstava za:

- 1) rad političkih stranaka čiji su kandidati izabrani za savezne poslanike;
- 2) pokriće izbornih troškova političkih stranaka kojima su proglašene izborne liste za izbor saveznih poslanika;
- 3) pokriće izbornih troškova političkih stranaka kojima su proglašene liste kandidata za predsednika Savezne Republike Jugoslavije.

Član 5.

Sredstva za rad političkih stranaka obezbeđuju se svake godine u saveznom budžetu i ne mogu iznositi manje od 0,2% ukupnih budžetskih prihoda za godinu za koju se budžet donosi.

Sredstva za pokriće izbornih troškova obezbeđuju se u saveznom budžetu za godinu u kojoj se održavaju izbori i ne mogu iznositi manje od 0,25% od ukupnih budžetskih sredstava u godini u kojoj su raspisani izbori.

Član 6.

Sredstva iz člana 5. stav 1. ovog zakona, u visini od 20% raspodeljuju se u jednakim iznosima političkim strankama koje imaju poslanike u Saveznoj skupštini.

Izuzetno, politička stranka koja ima samo jednog saveznog poslanika u jednom od veća Savezne skupštine, ima pravo na iznos od 50% od dela koji bi ostvarila učešćem u procentu iz stava 1. ovog člana.

Sredstva koja preostanu posle izvršene preraspodele iz stava 1. ovog člana pripadaju po 50% političkim strankama koje imaju poslanike u Veću republika Savezne skupštine, odnosno u Veću građana Savezne skupštine, a raspodeljuju se srazmerno ukupnom broju poslaničkih mesta koje imaju političke stranke u Veću republika Savezne skupštine, odnosno Veću građana Savezne skupštine.

Sredstva iz stava 1. ovog člana savezni organ nadležan za poslove finansija prenosi političkim strankama do 5. dana u mesecu za prethodni mesec.

Član 7.

Raspodela sredstava za pokriće izbornih troškova iz člana 5. stav 2. ovog zakona vrši se na sledeći način:

1) jedna trećina sredstava, u jednakim iznosima, daje se političkim strankama koje imaju poslanike u Saveznoj skupštini, a koje su same ili u koaliciji podnele izborne liste za izbor saveznih poslanika;

2) jedna trećina sredstava, u jednakim iznosima, daje se političkim strankama kojima su potvrđene izborne liste podnete samostalno ili u koaliciji, a koje se raspodeljuju po 50% političkim strankama koje imaju potvrđene liste u izbornoj jedinici za izbor saveznih poslanika u Veće republika Savezne skupštine i političkim strankama koje imaju potvrđene izborne liste u najmanje dve trećine izbornih jedinica za izbor saveznih poslanika u Veće građana Savezne skupštine, ako je izbornim zakonom predviđeno da se izbor saveznih poslanika za Veće građana Savezne skupštine vrši u više izbornih jedinica.

Ako je teritorija republike članice jedna izborna jedinica, način raspodele sredstava za izbor saveznih poslanika u Veće građana isti je kao za izbor saveznih poslanika u Veće republika;

3) jedna trećina sredstava daje se političkim strankama koje osvoje poslaničke mandate, posebno u Veću građana i posebno u Veću republika, u iznosu od po 50%, srazmerno broju osvojenih mandata u svakom od veća Savezne skupštine.

Ako se izborna lista odbaci ili odbije, podnosilac liste dužan je da vrati sredstva obezbeđena iz saveznog budžeta.

Prijave za sredstva iz stava 1. ovog člana podnose se Saveznoj izbornoj komisiji.

Član 8.

Političke stranke, koje su same ili u koaliciji podnele izborne liste, mogu i same obezbeđivati sredstva za pokriće izbornih troškova iz privatnih izvora.

Udeo sredstava iz privatnih izvora, namenjen za izborne troškove, ne može da pređe visinu dvostrukog iznosa koji je kao najviši iznos isplaćen iz saveznog budžeta političkoj stranci.

Iznos sredstava iz stava 2. ovog člana savezni organ nadležan za poslove finansija objavljuje u "Službenom listu SRJ" na dan raspisivanja izbora.

Politička stranka može podići kredit kod banke za finansiranje izborne kampanje u granicama iz stava 2. ovog člana.

Politička stranka je dužna da vodi evidenciju o poreklu, visini i strukturi prihoda prikupljenih iz privatnih izvora.

Član 9.

Politička stranka je dužna da saveznom organu nadležnom za obračun i plaćanje podnese izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima za izbornu kampanju.

Obavezi iz stava 1. ovog člana podležu sve političke stranke koje su učestvovala na izborima, bez obzira na izborne rezultate koje su postigle.

Izveštaji se podnose na uvid saveznom organu nadležnom za obračun i plaćanje najkasnije petnaest dana po održavanju izbora.

Savezni organ nadležan za obračun i plaćanje dužan je da u roku od 15 dana od dana prijema izveštaja proveri navode u izveštaju.

U slučaju da utvrdi kršenje propisa o finansiranju izborne kampanje, savezni organ nadležan za obračun i plaćanje izdaje rešenje koje dostavlja ovlašćenom licu političke stranke.

Protiv rešenja saveznog organa nadležnog za obračun i plaćanje politička stranka može pokrenuti upravni spor, u skladu sa saveznim zakonom.

Izveštaji se objavljuju u "Službenom listu SRJ", i to odvojeno po političkim strankama, a sastavni deo izveštaja čini i nalaz saveznog organa nadležnog za obračun i plaćanje.

III. EVIDENCIJA FINANSIJSKOG POSLOVANJA

Član 10.

Političke stranke su dužne da vode knjigovodstvo o svim prihodima.

Knjigovodstvo se vodi po poreklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa saveznim zakonom.

IV. KONTROLA STICANJA I KORIŠĆENJA SREDSTAVA

Član 11.

Izvori prihoda političkih stranaka dostupni su na uvid javnosti.

Političke stranke su dužne da saveznom organu nadležnom za obračun i plaćanje i saveznom ogranu za kontrolu finansijskog poslovanja omoguće uvid u izvore prihoda i njihovo raspolaganje i korišćenje.

Političke stranke su dužne da saveznom organu nadležnom za obračun i plaćanje podnose završni račun za svaku godinu.

Član 12.

Ako savezni organ nadležan za obračun i plaćanje ili savezni organ za kontrolu finansijskog poslovanja utvrdi da je politička stranka počinila nepravilnosti u sticanju i korišćenju budžetskih sredstava, obavestiće savezni organ za poslove finansija.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, savezni organ nadležan za poslove finansija uskratiće dalju isplatu i naložiti povraćaj već isplaćenih sredstava.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti upravni spor u skladu sa saveznim zakonom.

V. PRAVO POLITIČKIH STRANAKA NA KORIŠĆENJE IMOVINE SKJ, SSRNJ I SSOJ

Član 13.

Imovina koja je bila na upravljanju, korišćenju i raspolaganju Saveza komunista Jugoslavije, Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije i Saveza socijalističke omladine Jugoslavije, a koju su činili objekti, poslovni prostor, oprema, kancelarijski nameštaj i sl., svojina je Savezne Republike Jugoslavije.

Savezni organ nadležan za poslove pravde sačinice evidenciju imovine iz stava 1. ovog člana prema korisnicima, do stupanja na snagu ovog zakona, vrsti, količini, odnosno površini i lokaciji, utvrditi njeno stanje i predložiti način korišćenja i korisnika te imovine, s tim što će najmanje jedna polovina nepokretnosti, koje su u svojinu Savezne Republike Jugoslavije prešle primenom stava 1. ovog člana, biti dodeljena parlamentarnim strankama na korišćenje za redovan rad.

Korisnici imovine iz stava 1. ovog člana dužni su da je predaju Saveznoj vladi najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 14.

Odluke, ugovori i drugi akti kojima su nepokretnosti, na kojima su pravo korišćenja, odnosno raspolaganja imale društveno-političke organizacije iz člana 13. stav 1. ovog zakona i koje su služile za obavljanje delatnosti tih organizacija, prenete na druga pravna ili fizička lica posle njihovog prestanka ili kojima je pravo korišćenja, odnosno raspolaganja preneto na političke stranke, udruženja građana ili društvene organizacije nastale preobražajem, spajanjem ili pripajanjem društveno-političkih organizacija, ili kojima su na druga pravna ili fizička lica prenete sa dejstvom u momentu prestanka rada društveno-političkih organizacija, ništavi su.

Savezna Republika Jugoslavija ima pravo da zahteva brisanje prava svojine ili drugog stvarnog prava stečenog suprotno stavu 1. ovog člana i predaju nepokretnosti na kojima su pravo korišćenja, odnosno raspolaganja imale ove savezne društveno-političke organizacije.

Primenom odredbe stava 2. ovog člana ne može se dirati u prava koja su stekli savesni sticaoci i treća savesna lica.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 15.

Novčanom kaznom od 9.000 do 90.000 kazniće se za prekršaj politička stranka:

- 1) ako stiće sredstva protivno odredbama čl. 2, 3. i 8. ovog zakona;
- 2) ako ne vodi knjigovodstvo o finansijskom poslovanju u skladu sa odredbom člana 10. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 900 do 9.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u političkoj stanci.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 16.

Odredbe ovog zakona shodno se primenjuju i na grupe građana koje predlože kandidate za savezne poslanike, kao i na podnosiocce predloga za izbor predsednika Savezne Republike Jugoslavije.

Član 17.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 50. stav 2. i čl. 108. i 109. Zakona o izboru saveznih poslanika u Veće građana Savezne skupštine ("Službeni list SRJ", br. 57/93 i 32/2000), odredbe člana 54. stav 2. i čl. 113. i 114. Zakona o izboru saveznih poslanika u Veće republika Savezne skupštine ("Službeni list SRJ", br. 32/2000) i odredbe člana 5. stav 2. i člana 22. stav 1. tačka 2. Zakona o udruživanju građana u udruženja, društvene organizacije i političke organizacije koji se osnivaju za teritoriju Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije ("Službeni list SFRJ", br. 42/90).

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

Član 24. Zakona o finansiranju političkih stranaka

Zakon je objavljen u "Službenom glasniku RS", br. 72/2003 od 18.7.2003. godine.

Član 24.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih stranaka ("Službeni list SRJ", broj 73/2000), osim odredaba čl. 13. i 14. tog zakona.